

Національний лісотехнічний університет України

НАУКОВИЙ ВІСНИК

ЗБІРНИК НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРАЦЬ

Засновано в 1994 р.

Випуск 16.8

Львів - 2006

ЗБІРНИК НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРАЦЬ

НАУКОВИЙ ВІСНИК: Проблеми створення Екологічної Конституції Землі. – Львів: НЛТУУ. – 2006, вип. 16.8. – 184 с.

Збірник публікує науково-технічні праці співробітників вищих навчальних закладів України, науковців з-за кордону, а також спеціалістів лісового і деревообробного комплексу, присвячені різним аспектам освітянських проблем та наукових досліджень, передового досвіду і впровадження у виробництво здобутих результатів.

Призначений для наукових працівників, аспірантів, інженерів галузі, викладачів вищих закладів освіти, коледжів і технікумів, студентів старших курсів.

Рекомендовано до друку Вченою Радою НЛТУ України (протокол №8 від 05.10.2006 р.). У збірнику вміщено статті, підготовлені авторами на підставі їх виступів на другій Міжнародній науковій конференції "Екологічна Конституція Землі як економіко-правова основа глобальної стратегії сталого розвитку і екологічної безпеки планети" (Львів, 28-29 вересня 2006 р.).

Головний редактор : д.т.н., професор **Д.Л. Дудюк**

Заступник головного редактора : к.т.н., доцент **Ю.І. Грицюк**

Редакційна колегія:

д.е.н., професор	Ю.Ю. Туниця	– голова редколегії	
д.б.н., професор	Г.Т. Криницький	– заступник голови редколегії	
д.т.н., професор	П.В. Білей	д.е.н., професор	М.В. Римар
д.т.н., професор	Н.І. Библюк	д.с.-г.н., професор	В.П. Рябчук
д.е.н., професор	В.Я. Гуменюк	д.е.н., професор	І.М. Синякевич
д.т.н., професор	В.М. Голубець	д.б.н., професор	П.Р. Третяк
д.с.-г.н., професор	М.М. Гузь	д.е.н., професор	О.І. Фурдичко
д.с.-г.н., професор	В.П. Кучерявий	д.с.-г.н., професор	Є.І. Цурик
д.т.н., професор	В.М. Максимів	д.е.н., професор	Г.С. Шевченко
д.е.н., професор	О.Е. Оксанич	д.т.н., професор	Я.І. Соколовський

Літературний редактор : **В.В. Дудок, А.Ф. Павлишин**

Відповідальний секретар : **Г.Г. Гриник**

Комп'ютерне макетування : **В.М. Петрашук**

Художній редактор : **Ю.П. Кантаровський**

Адреса редакції:

79057, м. Львів-57, вул. Ген. Чупринки, 103/54, НЛТУ України

Тел.: (032)239-06-95, 239-06-74 **E-mail:** nv@forest.lviv.ua **Web:** www.nv.westua.com

ЗМІСТ

<i>ПЕРЕДМОВА</i>	7
<i>В.А. Василенко</i> ГЕНЕЗА, ЗМІСТ І ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	13
<i>Герд Ван Хорік</i> ПРИНЦИП СПІЛЬНОЇ СПАДЩИНИ ЛЮДСТВА ЯК ОСНОВА ЕКОЛОГІЧНОЇ КОНСТИТУЦІЇ ЗЕМЛІ.....	23
<i>М.А. Голубець</i> ЕКОЛОГІЧНА КОНСТИТУЦІЯ ЗЕМЛІ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ І СТАЛОГО РОЗВИТКУ	34
<i>М.В. Костицький</i> ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОНСТИТУЦІЇ ЗЕМЛІ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНОГО ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВЗАЄМИН ЛЮДИНИ І ПРИРОДИ	39
<i>Ю.Ю. Туниця</i> ПІДХОДИ ДО МОДЕЛЮВАННЯ КАРКАСУ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОНСТИТУЦІЇ ЗЕМЛІ.....	42
<i>Джон Бекер</i> ЗАЛУЧЕННЯ ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ЕКОЛОГІЧНІЙ КОНСТИТУЦІЇ ЗЕМЛІ: ОГЛЯД ЮРИДИЧНИХ АСПЕКТІВ ТА МОЖЛИВОСТЕЙ	51
<i>Пол Баррезі</i> ПРАВА ЛЮДИНИ, ДЕРЖАВ ТА ЕКОЛОГІЧНА КОНСТИТУЦІЯ ЗЕМЛІ	57
<i>Вільям Кітон</i> РОЛЬ ЗЕМЕЛЬ ЛІСОВОГО ФОНДУ ТА МОДЕЛІ МЕНЕДЖМЕНТУ СТАЛОГО ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА: ПІВНІЧНО-АМЕРИКАНСЬКІ ПЕРСПЕКТИВИ.....	73
<i>Г.С. Гулик</i> ЕКОНОМКО-ПРАВОВЕ ПОЛЕ ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ У КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОНСТИТУЦІЇ ЗЕМЛІ.....	87
<i>Л.С. Гринів</i> НОВІ ФУНКЦІЇ ТА МОДЕЛІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКОНОМІКИ У СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОНСТИТУЦІЇ ЗЕМЛІ.....	97

В.І. Довбенко	
РОЗВИТОК НОВИХ ФОРМ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ НАУКИ І БІЗНЕСУ З ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ІДЕЙ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОНСТИТУЦІЇ ЗЕМЛІ	104
І.А. Дубович	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОНСТИТУЦІЇ ЗЕМЛІ	117
Ю.В. Караван, Ю.С. Токар	
ДЕЯКІ АСПЕКТИ СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОНСТИТУЦІЇ ЗЕМЛІ	122
Ю.А. Краснова	
ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЕКОЛОГІЧНО НЕБЕЗПЕЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТРАНСПОРТІ У СИСТЕМІ ГЛОБАЛЬНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО УБЕЗПЕЧЕННЯ	126
М.С. Нижник	
МОДЕЛЮВАННЯ ОБМЕЖЕНОЇ РАЦІОНАЛЬНОСТІ У ПРИЙНЯТТІ РІШЕНЬ	133
О.В. Садченко, С.К. Харічков, Н.В. Скорик	
НАЦІОНАЛЬНІ ПРОГРАМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОРОЗМАЇТТЯ У ГЛОБАЛЬНОМУ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВОМУ ПРОСТОРІ	144
І.П. Соловій	
СТВОРЕННЯ СВІТОВОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ (СЕО): ІНСТИТУЦІЙНІ ПЕРЕДУМОВИ, ПЕРЕШКОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	151
С.М. Стойко	
ГЕОСОЗОЛОГІЯ – НАУКА ПРО ОХОРОНУ БІОСФЕРИ ЯК ГЛОБАЛЬНОЇ СОЦІОЕКОСИСТЕМИ	157
Т.Ю. Туниця	
ВПЛИВ ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НОРМ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОНСТИТУЦІЇ ЗЕМЛІ	165
А.Ю. Якимчук	
ЕКОНОМІЧНЕ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ПРИРОДНО- ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ У КОНТЕКСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОНСТИТУЦІЇ ЗЕМЛІ	172
ДО ВІДОМА АВТОРІВ СТАТЕЙ	183

CONTENTS

V.A. Vassylenko

THE CONCEPT OF INTERNATIONAL ECOLOGICAL SECURITY:
ORIGIN, CONTENT AND WAYS OF ITS IMPLEMENTATION 13

Geert Van Hoorick

THE PRINCIPLE OF COMMON HERITAGE OF MANKIND AS
BASIS FOR A WORLD ENVIRONMENTAL CONSTITUTION 23

M.A. Holubets

THE WORLD ECOLOGICAL CONSTITUTION IN CONTEXT OF
GLOBALIZATION AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT 34

M.V. Kostyckiy

PROBLEMS OF THE WORLD ENVIRONMENTAL CONSTITUTION
IN THE CONTEXT OF GLOBAL LEGAL REGULATION MAN AND
NATURE INTERRELATIONS 39

Yu.Yu. Tunytsya

APPROACHES TO THE MODELING OF FRAMEWORK FOR THE
WORLD ENVIRONMENTAL CONSTITUTION 42

John C. Becker

INCORPORATING SUSTAINABLE DEVELOPMENT PRINCIPLES
INTO A WORLD CONSTITUTION: A SURVEY OF LEGAL ISSUES
AND OPPORTUNITIES 51

Paul A. Barresi

HUMAN RIGHTS, STATES' RIGHTS, AND THE WORLD
ENVIRONMENTAL CONSTITUTION 58

William S. Keeton

ROLE OF MANAGED FORESTLANDS AND MODELS FOR
SUSTAINABLE FOREST MANAGEMENT: PERSPECTIVES FROM
NORTH AMERICA 73

H.S. Gulyk

NATURE MANAGEMENT BACKGROUND IN UKRAINE 87

L.S. Hryniv

NEW FUNCTIONS AND MODELS OF ECOLOGICAL ECONOMICS IN
THE SYSTEM OF FORMING THE ECOLOGICAL CONSTITUTION
WOODS 97

V.I. Dovbenko

DEVELOPMENT OF NEW FORMS OF A SCIENCE AND BUSINESS
PARTNER INTERACTION ON IMPLEMENTATION OF IDEAS OF
THE WORLD ENVIRONMENTAL CONSTITUTION 104

<i>I.A. Dubovych</i>	
THEORETICAL, METHODOLOGICAL AND PRACTICAL PRINCIPLES OF THE WORLD ENVIRONMENTAL CONSTITUTION..	117
<i>Yu.V. Karavan, Yu.S. Tokar</i>	
SOME ASPECTS OF THE STRUCTURE AND CONTENTS OF THE WORLD ENVIRONMENTAL CONSTITUTION	122
<i>Yu.A. Krasnova</i>	
THE LEGAL AND ECOLOGICAL BEARING OF AN ECOLOGICALLY SAFE ACTIVITY REGARDING TRANSPORT INFRASTRUCTURE WITHIN THE SYSTEM OF GLOBAL ENVIRONMENTAL SAFETY PROVISION	126
<i>Maria Nijnik</i>	
MODELLING BOUNDED RATIONALITY IN DECISION-MAKING	134
<i>O.V. Sadchenko, S.K. Kharichkov, N.V. Skoryk</i>	
NATIONAL PROGRAMS ON CONSERVATION OF BIOLOGICAL DIVERSITY IN GLOBAL ECONOMIC LEGISLATION SPACE	144
<i>I.P. Solovij</i>	
CREATING THE WORLD ENVIRONMENTAL ORGANIZATION (WEO): INSTITUTIONAL PRECONDITIONS, OBSTACLES, PERSPECTIVES	152
<i>S.M. Stoyko</i>	
GEOSOOLOGY – SCIENCE FOR CONSERVATION OF BIOSPHERE AS A SOCIAL ECOSYSTEM	158
<i>T.Yu. Tunytsya</i>	
IMPACT OF INSTITUTIONAL ENVIRONMENT ON PROVIDING THE NORMS OF THE WORLD ENVIRONMENTAL CONSTITUTION .	165
<i>A.Y. Yakymchuk</i>	
THE ECONOMIC STIMULATION OF THE NATURE-PROTECTION FUND'S DEVELOPMENT IN THE WORLD ECOLOGICAL CONSTITUTION CONCEPTION.....	173

ПЕРЕДМОВА

У тематичному збірнику науково-технічних праць вміщено статті, підготовлені авторами на підставі їх виступів на другій Міжнародній науковій конференції "Екологічна Конституція Землі як економіко-правова основа глобальної стратегії сталого розвитку і екологічної безпеки планети" (Львів, 28-29 вересня 2006 р.).

Друга львівська Міжнародна конференція з проблем створення Екологічної Конституції Землі (ЕКЗ) стала важливим етапом у 15-річній історії наукового опрацювання цієї унікальної ідеї. До учасників звернулися з конструктивними листами-привітаннями Президент України, Голова Верховної Ради, Прем'єр-міністр та Міністр закордонних справ України. Це засвідчує, що ідея ЕКЗ починає оволодівати щораз більшою кількістю людей, від яких залежить її визнання на міжнародній арені.

Вперше ідею створення ЕКЗ виніс на обговорення у своїй доповіді український науковець, проф. Юрій Туниця на міжнародній конференції в університеті Гофстра (Нью-Йорк, США) у квітні 1992 р. Проведений через два місяці по тому під егідою ООН екологічний саміт "Ріо-92" з особливою переконливістю засвідчив нагальність наукових напрацювань у цьому напрямку.

Згодом, через п'ять років, на 19-й спеціальній сесії Генеральної Асамблеї ООН (1997 р.) за ініціативою проф. Ю. Туниці, ідею "глобального міжнародно-правового акта, покликаного гарантувати екологічну безпеку", оприлюднив Президент України Леонід Кучма. Пропозицію, близьку за змістом до інституційної частини ідеї ЕКЗ (стосовно створення органів контролю за дотриманням її норм), виголосив на тій же сесії ГА ООН у 1997 р. також канцлер ФРН Гельмут Коль у спільній Заяві глав держав і урядів Бразилії, Німеччини, Сінгапуру та ПАР. У Заяві наголошувалося на нагальній потребі "зосередити увагу на заснуванні глобальної Верховної організації ООН з питань довкілля, яка б опиралася на програму екологічного захисту довкілля, як на один із своїх основних стовпів".

Зміст і структура ЕКЗ повинні бути укладені таким чином, щоб новий безпрецедентний міжнародний правовий акт не загрожував суверенітету жодної країни, але зобов'язував кожну з них діяти у національних інтересах та інтересах усіх націй і народностей, які населяють планету, використовувати свої природні ресурси і природне життєве довкілля, виходячи з принципів екологічної економіки, а також з моральних і етичних принципів Хартії Землі та Хартії океанів.

Органами контролю за дотриманням норм господарської діяльності національних і міжнародних виробничих структур могли б стати: Рада екологічної безпеки; Світова екологічна організація; Міжнародна рада з екологіч-

ного моніторингу та примусового впровадження; Міжнародний екологічний суд; Міжнародний екологічний банк або Глобальний екологічний фонд, а також інші взаємопов'язані у єдину систему та підпорядковані єдиній меті інституції.

Наукова спільнота повинна докласти максимум зусиль для того, щоб переконати національні уряди та транснаціональні корпорації кардинально змінити ставлення до довкілля та стимулювати раціональне його використання, охорону й відтворення природних ресурсів.

Тільки за цієї умови можна сподіватися на близьке у часі міждержавне порозуміння щодо визнання та втілення ідеї ЕКЗ.

Редколегія

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ

**Учасникам Міжнародної наукової
конференції "Екологічна Конституція
Землі як економіко-правова основа
глобальної стратегії сталого розвитку
та екологічної безпеки планети"**

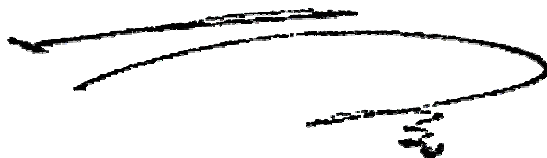
Шановні друзі!

Щиро вітаю учасників та гостей Міжнародної наукової конференції, яка проводиться у Львові за ініціативи Національного лісотехнічного університету України.

Питання охорони та примноження багатства довкілля, збереження його для прийдешніх поколінь завжди були для нашого народу надзвичайно важливими. Отже не випадково саме Україна ініціювала укладення Екологічної Конституції Землі – глобального правового акта екологічної безпеки та сталого розвитку.

Упевнений, що нинішня конференція відкриє нову сторінку у справі захисту навколишнього середовища та сприятиме світовому визнанню Екологічної Конституції.

Бажаю усім творчого натхнення та нових звершень.

Віктор ЮЩЕНКО

79057, Львів, вул. Генерала Чупринки, 103
ректору Національного лісотехнічного університету
Туниці Ю.Ю.

**Шановні учасники другої Міжнародної наукової конференції
"Екологічна Конституція Землі як економіко-правова основа глобальної
стратегії сталого розвитку та екологічної безпеки планети"!**

Від імені Уряду України сердечно вітаю всіх Вас з початком роботи конференції.

На порядку денному другої Міжнародної наукової конференції – глобальне інституційне забезпечення екологічної безпеки планети, створення Екологічної Конституції Землі.

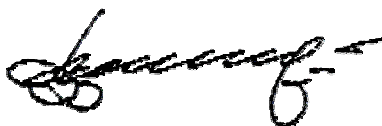
Ця ідея була проголошена у 1997 році з трибуни ООН Президентом України підтримана Генеральним канцлером Федеративної Республіки Німеччина від імені чотирьох країн з чотирьох континентів (Бразилії, ПАР, Сінгапуру та Федеративної Республіки Німеччина).

Глибоко символічно, що конференція відбувається в одному з найстаріших університетів України – Національному лісотехнічному університеті. Саме університети мають стати генеруючими центрами, навколо яких об'єднуються найкращі інтелектуальні сили суспільства, які визначають шляхи й перспективи розвитку освіти і науки у XXI сторіччі.

Переконаний, що Ваша конференція розгляне нові підходи до створення системи глобальної екологічної безпеки і сталого розвитку цивілізації.

Бажаю усім Вам здоров'я, вагомих творчих здобутків та невичерпної енергії для реалізації цієї ідеї.

Прем'єр-міністр України

Віктор ЯНУКОВИЧ

Учасникам другої Міжнародної наукової конференції "Екологічна Конституція Землі як економіко-правова основа глобальної стратегії сталого розвитку та екологічної безпеки планети"

Шановні друзі!

Щиросердно вітаю учасників другої Міжнародної наукової конференції з проблем створення Екологічної Конституції Землі і бажаю плідних успіхів роботі Вашого високоповажного зібрання.

Серед глобальних викликів сучасності, з якими доводиться мати справу усій людській спільноті, проблеми екологічної безпеки займають чи не найголовніше місце. Адже внаслідок не завжди продуманої і відповідальної діяльності людини по відношенню до довкілля ми вже маємо катастрофічні наслідки в багатьох регіонах планети сьогодні і маловтішні прогнози у цій царині на завтра. Ось чому дуже важливо своєчасно об'єднати зусилля країн на міжнародному рівні і спільно розробити вагомі і добре продумані засади екологічної політики на найближчий час і перспективу.

І звичайно, що провідну роль у цій занадто важливій справі має відіграти світова наука, покликана мобілізувати всі наявні інтелектуальні ресурси людства на дієвий та всебічний захист нашої рідної домівки у Всесвіті та надійне запобігання виникненню штучних природних катаклізмів у майбутньому.

Віримо, що глобальну ситуацію ще можна виправити і песимістичні прогнози не справдяться. Певним чином цьому сприятиме і робота Вашої Конференції.

Сподіваюсь, не за горами той час, коли на порядку денному засідання Верховної Ради України стоятиме питання ратифікації Екологічної Конституції Землі.

Хай Вам щастить у Вашій благородній справі.

З повагою,

О. МОРОЗ

Ректору Національного
лісотехнічного університету
України, академіку
Національної академії наук
Ю.Ю. Туниці

Шановний Юрію Юрійовичу!

Щиро дякую за Ваш лист від 14 вересня ц.р. із запрошенням на II Міжнародну наукову конференцію "Екологічна Конституція Землі як економіко-правова основа глобальної стратегії сталого розвитку та екологічної безпеки планети" (м. Львів, 28-29 вересня ц.р.).

На превеликий жаль, щільний робочий графік не дозволяє мені взяти участь у цьому заході.

Разом з тим, дозвольте від імені Міністерства закордонних справ України подякувати Вам за Ваші ініціативи та зусилля, спрямовані на вдосконалення системи міжнародного екологічного управління.

Знаменно, що Львівська конференція проходитиме на тлі інтенсивних дебатів Організації Об'єднаних Націй, метою яких є практична реалізація "екологічних" домовленостей, досягнутих світовими лідерами під час Всесвітнього саміту ООН у м. Нью-Йорк 14-16 вересня 2005 року.

Мені особливо приємно відзначити, що низка рішень Саміту у цій сфері була схвалена за ініціативи делегації України, яка виступила координатором блоку питань сталого розвитку. Ряд з них, наприклад теза про створення Міжнародної екологічної організації на основі програми ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП), йдуть у розвиток Ваших починань.

Бажаю Вам та усім учасникам Конференції успішної та результативної роботи.

З повагою,

Міністр

Борис Тарасюк

ДЛЯ ПОДАТОК

**Підп. до друку 28.12.06. Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. др. арк. 10,7. Ум. фарбо-відб. 10,93. Облік.-вид-арк. 10,81. Тираж 250 прим.
Зам. № 78/2006**

Видавець: Редакційно-видавничий центр НЛТУ України
79057, м. Львів, вул. Генерала Чупринки, 103

Тел./факс: (032) 237-89-05

E-mail: nv@forest.lviv.ua **Web:** www.nv.westua.com

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції
(Серія ДК, № 2062 від 17.01.2005 р.)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
(Серія КВ, № 11889-760ПР від 26.10.2006 р.)